

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ภาคเรียนที่ ๒

รหัสวิชา ท.๔๑๑๐๑
เวลา ๖๐ นาที
ปีการศึกษา ๒๕๖๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕: สนุกกับนิทาน อ่านจับใจความ

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน (Project-Based Learning)

สอนวันที่ ๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ครูผู้สอน นางราตรี น้อยวรรณ

๑. สาระที่ ๑ การอ่าน

๒. มาตรฐานและตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ๑. ท ๑.๑ ป.๔/๓ อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๒. ท ๑.๑ ป.๔/๖ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้(K)

นักเรียนอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญ (๕W๑H) จากนิทานได้

๓.๒ ด้านทักษะกระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและนำเสนอผลงานในรูปแบบโครงงานขนาดเล็กได้

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานและมีวินัยในการเรียน

๔. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน คือการค้นหาประเด็นสำคัญของเรื่องราว ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและข้อคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร

๕. กิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้รูปแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) ด้วย ๕ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ (TPICE) ตามขั้นตอนโครงงานเป็นฐานที่เกิดจากการสังเคราะห์ของโรงเรียน รายละเอียดดังนี้

๕.๑ ขั้นตอนการเลือกหัวข้อโครงงาน (Topic Selection : T)

ครูเล่านิทานสั้นๆ ๑ เรื่อง แล้วให้นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามท้าทาย เช่น "เราจะสรุปนิทานให้น่าสนใจได้อย่างไร?" จนนำไปสู่หัวข้อโครงงาน "สมุดภาพนิทานย่อใจความ" หรือ "นิทานฉบับจิ๋ว ๕W๑H"

ขั้นการวางแผน (Planning : P)

แบ่งกลุ่มนักเรียน (กลุ่มละ ๔-๕ คน) วางแผนเลือกนิทานที่สนใจจากห้องสมุดหรือสื่อที่ครูเตรียมไว้ พร้อม
แบ่งหน้าที่สมาชิกในกลุ่ม (นักอ่าน, นักจดบันทึก, นักวาดภาพ, นักนำเสนอ)

๕.๒ ขั้นการลงมือปฏิบัติ (Implementation : I)

นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานที่เลือก แล้วใช้เครื่องมือ ๕W๑H ในการสกัดใจความสำคัญลงในกระดาษร่าง

๕.๓ ขั้นการสรุปและนำเสนอ (Conclusion and Presentation : C)

นักเรียนสร้างชิ้นงาน (เช่น แผ่นพับนิทาน, Pop-up จับใจความ หรือสมุดเล่มเล็ก) และออกมานำเสนอ
สรุปเรื่องและข้อคิดที่ได้รับหน้าชั้นเรียน

๕.๕ ขั้นการประเมินผล (Evaluation : E)

ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินชิ้นงานและทักษะการนำเสนอ โดยเน้นที่ความถูกต้องของใจความสำคัญ
และกระบวนการทำงานกลุ่ม

๖. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๖.๑ สื่อการเรียนรู้

๑. นิทานอีสป หรือนิทานพื้นบ้านเล่มต่างๆ
๒. ใบงานโครงร่าง ๕W๑H
๓. อุปกรณ์ศิลปะ (กระดาษสี, สีไม้, กรรไกร, กาว)

๗. การวัดผลประเมินผล

๗.๑ สิ่งที่ต้องการวัด (ชิ้นงาน/ภาระงาน)

ชิ้นงาน: สมุดนิทานภาพเล่มเล็ก (Mini Book) หรือ แผ่นพับนิทานภาพสร้างสรรค์

ภาระงาน: การเขียนวิเคราะห์องค์ประกอบ ๔W๑H จากภาพ และการนำเสนอโครงงานกลุ่ม

๗.๒ เครื่องมือวัดวิธีการวัดและเกณฑ์การประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การวัด
ด้านความรู้ (K)	ตรวจผลงานการสรุป ใจความ	แบบประเมินใบงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับ "ดี" ขึ้นไป
ด้านทักษะกระบวนการ (P)	สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม/นำเสนอ	แบบสังเกต พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์ระดับ "ดี" ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตความสนใจ และการใฝ่เรียนรู้	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผ่านเกณฑ์ระดับ "ดี" ขึ้นไป

๘. เกณฑ์การให้คะแนน

๘.๑ ด้านความรู้ความเข้าใจ (K)

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญ (๕W๑H) จากนิทานได้	ระบุ Who, What, Where, When, How ได้ถูกต้อง ครบถ้วนและสัมพันธ์กับภาพชัดเจน	ระบุได้ครบถ้วน แต่บางส่วนยังไม่ชัดเจน หรือระบุได้ ๔ องค์ประกอบ	ระบุได้ ๒-๓ องค์ประกอบ ข้อมูลบางส่วนไม่สัมพันธ์กับภาพ	ระบุได้เพียง ๑ องค์ประกอบ หรือไม่สามารถระบุได้เลย

๘.๒ ด้านทักษะกระบวนการ (P)

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	เขียนเนื้อเรื่องต่อเนื่อง สละสลวย มีคำเชื่อมประโยคที่ถูกต้องตามหลักภาษา	เขียนเรื่องได้ต่อเนื่องเป็นลำดับแต่การใช้คำเชื่อมยังไม่หลากหลาย	เขียนเป็นประโยคแยกกัน ไม่ค่อยมีความต่อเนื่องเป็นเนื้อเรื่อง	เขียนข้อความสั้น ไม่สื่อความเป็นเรื่องราว

เกณฑ์การประเมิน คะแนน ๗-๘ = ดีมาก, ๕-๖ = ดี, ๓-๔ = พอใช้, ๑-๒ = ปรับปรุง

๘.๓ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน
๑. มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ในขั้น Planning (P)
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	พยายามปรับปรุงผลงานให้เสร็จตามกำหนดและมีคุณภาพตามที่กลุ่มตกลงกัน

เกณฑ์การประเมินเกณฑ์การประเมิน (A):

๓ (ดีเยี่ยม): ปฏิบัติพฤติกรรมตามรายการประเมินสม่ำเสมอ

๒ (ดี): ปฏิบัติพฤติกรรมตามรายการประเมินบ่อยครั้ง

๑ (พอใช้): ปฏิบัติพฤติกรรมตามรายการประเมินบางครั้ง

๙. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๙.๑ ด้านความรู้ (K)

ผลการเรียนรู้: นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๐ สามารถอ่านนิทานอีสปที่เลือกและระบุองค์ประกอบ ๕W๑H ได้ครบถ้วน สามารถสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง นักเรียนมีความเข้าใจว่าการจับใจความคือการค้นหา "ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร"

ปัญหา/อุปสรรค: มีนักเรียนบางส่วน ประมาณ ๓ คน ที่ยังสับสนระหว่าง "เหตุการณ์สำคัญ (What)" กับ "รายละเอียดปลีกย่อย" ทำให้เขียนสรุปค่อนข้างยาวเกินไป

แนวทางแก้ไข: ครูได้เข้าไปให้คำแนะนำรายกลุ่ม โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเจาะจง เช่น "ถ้าตัดประโยคนี้ออก เรายังรู้เรื่องไหมว่าใครเป็นคนทำ?" เพื่อให้นักเรียนตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออก

๙.๒ ด้านทักษะกระบวนการ (P)

ผลการเรียนรู้: นักเรียนสามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนโครงการงาน (TPICE) ได้ดี โดยเฉพาะในขั้น Creation (C) นักเรียนมีความสุขกับการออกแบบสมุดจิ๋วงานจับใจความ และสามารถนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้อย่างมั่นใจ สมาชิกในกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน

ปัญหา/อุปสรรค: บางกลุ่มใช้เวลาในการตกแต่งชิ้นงานนานเกินไป ทำให้ช่วงท้ายของการนำเสนอต้องเร่งรีบ

แนวทางแก้ไข: ในครั้งต่อไป ครูควรมีการกำหนดเวลา (Timer) ในแต่ละช่วงกิจกรรมให้ชัดเจนบนหน้าจอ เพื่อให้ศิษย์บริหารจัดการเวลาได้ดียิ่งขึ้น

๙.๓ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ผลการเรียนรู้: นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่านนิทาน (ใฝ่เรียนรู้) และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม นักเรียนให้ความเคารพในความคิดเห็นของเพื่อนขณะระดมสมองหาข้อคิดจากนิทาน

ปัญหา/อุปสรรค: มีนักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพชอบเก็บตัว ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม

แนวทางแก้ไข: ครูใช้วิธีการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) โดยการชื่นชมรายบุคคลเมื่อนักเรียนคนนั้นช่วยเพื่อนหยิบจับอุปกรณ์หรือร่วมแสดงความคิดเห็นเพียงเล็กน้อย เพื่อสร้างความมั่นใจ

(ลงชื่อ)

(นางราตรี น้อยวรรณ)

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนพุทธิโสภณ

วันที่ ๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา หรือ ผู้ได้รับมอบหมาย (ตรวจสอบ / นิเทศ / เสนอแนะ / รับรอง)

.....
.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้: เคล็ดลับนักสืบจิ๋ว จับใจความด้วย ๕W๑H
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๕W๑H คืออะไร?

คือเครื่องมือช่วยนักเรียน “สืบค้น” หาประเด็นสำคัญจากนิทาน เพื่อให้เราสรุปเรื่องได้แม่นยำ ไม่ตกหล่น โดยมีคำถามสำคัญ ๖ ข้อ ดังนี้:

ตัวย่อ	คำศัพท์	ความหมาย (คำถามนักสืบ)	ตัวอย่างการหาคำตอบ
W – Who	ใคร	ในเรื่องนี้มี ตัวละคร ใครบ้าง?	กระต่าย, เต่า, นายพราน
W – What	ทำอะไร	ตัวละครหลัก ทำกิจกรรม อะไร?	วิ่งแข่งกัน, ตัดไม้, อ้าปากเห่า
W – Where	ที่ไหน	เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ สถานที่ ไດ?	ในป่า, ริมลำธาร, บนต้นไม้
W – When	เมื่อไหร่	เหตุการณ์เกิดขึ้น เวลา ไດ?	เช้าวันหนึ่ง, นานมาแล้ว, ตอนเที่ยง
W – Why	ทำไม	สาเหตุ ที่เกิดเรื่องคืออะไร?	เพราะความประมาท, เพราะความโลภ
H – How	อย่างไร	เรื่องนี้จบลง อย่างไร / มีผลอย่างไร?	เต่าชนะ, ขวานจมน้ำ, ตัดบ่วง

ขั้นตอนการจับใจความนิทาน

๑. **อ่านให้จบ:** อ่านนิทานตั้งแต่ต้นจนจบ ๑ รอบ เพื่อดูภาพรวม
๒. **ตั้งคำถาม:** ใช้หลัก ๕W๑H ถามตัวเองทีละข้อขณะอ่านรอบที่ ๒
๓. **ขีดเส้นใต้:** เจอคำตอบแล้วให้ขีดเส้นใต้หรือจดบันทึกคำสำคัญ (Keywords) ไว้
๔. **เรียบเรียง:** นำคำตอบที่ได้มาเขียนต่อกันเป็นประโยคใหม่ด้วยภาษาของนักเรียนเอง

ตัวอย่างการวิเคราะห์ (นิทานเรื่อง **สุนัขกับเงา**)

- **Who (ใคร):** สุนัขตัวหนึ่ง
- **What (ทำอะไร):** คาบเนื้อข้ามสะพานแล้วมองลงไปใต้น้ำเห็นเงาตัวเอง
- **Where (ที่ไหน):** บนสะพานข้ามลำธาร
- **When (เมื่อไหร่):** ระหว่างทางกลับบ้าน
- **Why (ทำไม):** อยากได้เนื้อชิ้นที่ใหญ่กว่าใต้น้ำ (ซึ่งเป็นเงาตัวเอง)
- **How (อย่างไร):** อ้าปากเห่าจนเนื้อจริงหลุดจมน้ำไป สรุปคืออดกินทั้งคู่

สรุปใจความ: สุนัขคาบเนื้อข้ามสะพาน เห็นเงาตัวเองใต้น้ำคิดว่าเป็นสุนัขตัวอื่นที่มีเนื้อชิ้นใหญ่กว่า จึงอ้าปากเห่าหวังจะแย่งเนื้อ ทำให้เนื้อในปากหลุดจมน้ำหายไป

ตารางสรุปผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ (Active Learning & PBL)

รายวิชา ภาษาไทย (ท ๑๔๑๐๑) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕: เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ด้าน ความรู้ (K) (๔ คะแนน)	ด้าน ทักษะ (P) (๔ คะแนน)	ด้าน คุณลักษณะ (A) (๓ คะแนน)	รวม๑๑ คะแนน	ผลการ ประเมิน (ผ่าน/ ไม่ผ่าน)
๑	ด.ช.เพชรพล ปานวินัย					
๒	ด.ช.นรินพร อุปปินใจ					
๓	ด.ช.พุทบุตร เดือนฉาย					
๔	ด.ช.ชัยวัฒน์ แซ่ลิ่ม					
๕	ด.ช.สุธิภัทร์ บุตรเปี้ย					
๖	ด.ช.ภาณุทร ใจเป็ง					
๗	ด.ช.พีรวิชญ์ -					
๘	ด.ช.เตวิช สุตะภาวะนนท์					
๙	ด.ช.ศุภกิตต์ แซ่หวง					
๑๐	ด.ช.ชลทรัพย์ ปัทม					
๑๑	ด.ช.ภูติท ปานโต					
๑๒	ด.ช.อานนท์ แก้วผนี้ก					
๑๓	ด.ช.ณัฐรจจา จินโน					
๑๔	ด.ช.นาวิน อนนสมิง					
๑๕	ด.ช.อชิระ สุวรรณเลิศ					
๑๖	ด.ช.ปุณณภพ ไชยวุฒิ					
๑๗	ด.ช.กษิติศ สีนอุดม					
๑๘	ด.ช.ณัฐชนน กุลนนท์โชค					
๑๙	ด.ช.อรรณวุฒิ บุญทา					
๒๐	ด.ช.น้ำเพชร ดวงต้อย					
๒๑	ด.ญ.จรัสพรรณ จันทร์ก่อโต					
๒๒	ด.ญ.โชติกา วันคอนแดง					
๒๓	ด.ญ.พาขวัญ วิจิตรเนตร					
๒๔	ด.ญ.ปาณิสรา อัฐวงศ์					
๒๕	ด.ญ.ชฎาพร พรหมธารา					
๒๖	ด.ญ.กัญญาภัค ภิญโญ					
๒๗	ด.ญ.พนิตพร กองแก้ว					
๒๘	ด.ญ.ปริฉัตร มณีกุล					

๒๙	ด.ญ.วณิชยา	เพิ่มขึ้น					
๓๐	ด.ญ.แพรวพิชณา	คำมูลเมือง					
๓๑	ด.ญ.รดาณัช	-					
๓๒	ด.ญ.นาโอมิ	เกียท					
๓๓	ด.ญ.พาหวัง	ดาราทร์พยสิน					
๓๔	ด.ญ.พรลภัส	เสริมมตวงค์					
๓๕	ด.ญ.จิรภิญญาดา	ภัทรเสถียรชัย					
๓๖	ด.ญ.กุลปรียา	กาศำ					
๓๗	ด.ญ.ทัศนี	ปิชมแสง					
๓๘	ด.ญ.กัณฑ์ทัย	แสงศาตรา					
๓๙	ด.ญ.ฉัฎฐวรรตม์	อุปพันธ์					

